

Returadresse:
Postboks 6499 Etterstad, N-0606 OSLO

Vår dato
20. juni 2018

Din dato

Saksbehandler
Torhild Henriksen

Din referanse

Telefon
92 43 27 02

Vår referanse
2018/464375

Postadresse

Finansdepartementet

Høring NOU 2018 - 7 Statistikklovutvalget

Det vises til høringsbrev av 23. mars i år fra Finansdepartementet vedrørende høring av NOU 2018:7 Lov om offisiell statistikk og Statistisk sentralbyrå.

Nedenfor følger høringsuttalelsen fra Skatteetaten.

Kapittel 6 punkt 6.8 Statistikklovens formål og virkeområde

Skatteetaten støtter utvalgets anbefalinger i punkt 6.8. Staten ser behov for at det etableres en omforent definisjon og felles kvalitetskravstandarder for offisiell statistikk.

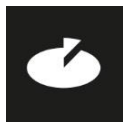
Kapittel 8 punkt 8.3 Et nasjonalt statistikkprogram

Utvalget foreslår at det bør innføres et nasjonalt program for offisiell statistikk for å sikre demokratisk forankring, klare prioriteringer av langsiktige statistikkbehov, og tydeligere ansvar for offisiell statistikk.

Skatteetatens støtter forslaget om å etablere et nasjonalt statistikkprogram, og legger til grunn at samfunnets behov for offisiell skattestatistikk bør være en av flere behov som dekkes gjennom programmet. Et program vil kunne være et godt grep for i fremtiden å samordne og kvalitetssikre den statistikkproduksjonen som i dag utføres i og utenfor SSB. Et omforent program fordrer imidlertid at bidragende etater har en reell påvirkning på hvilke statistikker som skal inngå i programmet. SSB bør derfor sikre en bred involvering av etater som bidrar inn i programmet.

For at et statistikkprogram skal fungere etter hensikten er det, etter Skatteetatens vurdering, nødvendig å få utredet nærmere hvordan programmet skal finansieres, organiseres og driftes.

Viktige sider ved programmet som bør utredes nærmere er:

- hvilke samarbeidsarenaer og beslutningsprosesser, utover deltagelse i Statistikkrådet, som må etableres for å sikre at berørte etaters medvirkning i programmet blir tilstrekkelig ivarettatt
- hvordan etablere og vedlikeholde et felles begrepsapparat på tvers av leverandører av statistikk inn i programmet
- hvordan sikre at deltagende etater tar del i faglige og metodiske beslutninger for produksjon av offisiell statistikk i programmet herunder fastsetting av kvalitetskrav
- hvordan legge til rette for et godt samarbeid rundt kvalitetssikringen av statistikken på tvers av etater, slik at dette ikke bare blir et rapporteringsregime til SSB
- hvordan legge til rette for en god formidling og tilgjengeliggjøring av statistikken i programmet
- en tydeligere beskrivelse av hvilke gevinster programmet vil gi for samfunnet

I tillegg til ovennevnte er Skatteetaten enig i at Statistikkrådet bør styrkes og rollen formaliseres og lovfestes, dersom rådet skal ha en sentral samordningsrolle inn i statistikkprogrammet.

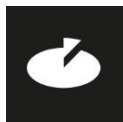
Etter Skatteetatens vurdering er en viktig suksessfaktor for programmet at SSB har tilstrekkelig faglig og økonomisk kapasitet til å drifte programmet. I tillegg må de deltagende etater også ha tilstrekkelig kapasitet til å levere mikrodata og statistikk som oppfyller kvalitetsstandardene i programmet.

I utredningen legges det til grunn at innføring av programmet ikke vil medføre behov for endrede rammer i den samlede bevilgning. Det vil imidlertid kreve flytting av midler mellom departementenes budsjetter ved at SSBs arbeid med offisiell statistikk samles i en basisbevilgning på statsbudsjettet og ikke gjennom kontrakter med ulike departementer.

Etter Skatteetatens vurdering er ikke de økonomiske og administrative konsekvensene av etableringen av et program tilstrekkelig utredet til å slå fast at dette ikke vil kreve endrede bevilgninger. Staten mener derfor at det, i tillegg til spørsmålene ovenfor, må utredes grundigere hvilke økonomiske og administrative konsekvenser programmet vil få både for SSB og deltagende etater.

Kapittel 8 punkt 8.7 Deling av data i systemet for offisiell statistikk

Utvalget foreslår at opplysninger bør kunne utleveres fra SSB til andre nasjonale statistikkprodusenter til bruk i offisiell statistikk. Utlevering bør begrenses til sosioøkonomiske og demografiske bakgrunnsdata. Skatteetaten støtter dette forslaget, da dette kan bidra til at andre offentlige myndigheter kan bruke mindre ressurser bl.a. på å kvalitetssjekke disse dataene til bruk i egen offisiell statistikk.

Kapittel 9 Tilgang til opplysninger innsamlet for offisiell statistikk

Utvalget foreslår at datamaterialet som SSB samler inn og bearbeider for statistikkformål i større grad bør gjøres tilgjengelig for andre aktører utenfor byrået, særlig forskningsinstitusjoner, men også offentlige myndigheter, kommuner og andre.

Skatteetaten støtter dette forslaget. Tilrettelegging for forskning og kunnskapsbygging om skatter og etterlevelse er et viktig offentlig ansvar og etaten erfarer at etterspørselen etter forskningsdata er sterkt økende.

Skatteetaten har selv en relativt omfattende utlevering av skattedata til forskere. En stor del av disse utleveringene gjelder data som forskerne kunne fått fra SSB. Forskerne oppgir ofte kapasitetsutfordringer hos SSB som årsak til at de henvender seg til Skatteetaten og at det kan være dyrt å få data fra byrået.

Etter Skatteetatens vurdering bør SSB være skatteforskernes prefererte leverandør av både anonyme og identifiserbare mikrodata. SSB har den nødvendige kompetanse til å kvalitetssikre data og utlevere disse på en mer effektiv, sikker og profesjonell måte enn Skatteetaten har forutsetninger for å gjøre.

Skatteetatens utlevering bør ideelt sett begrenses til data som ikke overføres til SSB og til prosjekter som etaten har særlig stor interesse av. For å unngå dobbeltarbeid med hensyn til tilrettelegging og utlevering av data, bør SSB og Skatteetaten inngå et tettere samarbeid for en mest mulig effektiv utlevering av skattedata til beste for forskere ved norske forskningsinstitusjoner.

Skatteetaten antar at utviklingen av RAIRD er et viktig steg i retning av å tilgjengeliggjøre forskningsdata på en sikker og effektiv måte til forskningsformål. Siden løsningen er forholdsvis ny, gjenstår det å se hvorvidt den vil dekke behovet til forskerne, herunder data forskerne i dag søker om fra Skatteetaten. Etaten antar at en suksessfaktor er at løsningen videreutvikles gjennom et samarbeid med forskerne.

Kapittel 10 Fortsatt forskning og analyse i SSB

Utvalget legger frem to modeller for organisering av statistikk og forskningsproduksjonen til SSB. Den ene modellen er videreføring av dagens modell. I den andre modeller foreslås det at SSB kun skal drive med statistikkproduksjon, og dermed skille ut analyse og forskningsaktiviteten i en egen uavhengig enhet. Utvalget anbefaler en videreføring av dagens modell.

Skatteetaten har ingen merknader til utvalgets anbefaling.

Kapittel 11 Styring og uavhengighet

Utvalget anbefaler at dagens styre for SSB erstattes av et råd som har som oppgave å styrke ledelsen i byrået og gi tilgang på ekstern kompetanse.

Skatteetaten har ingen merknader til forslaget utover å støtte behovet for å sikre SSBs faglige uavhengighet slik at det ikke kan stilles spørsmål ved den faglige kvaliteten i byråets leveranser.

Skatteetaten har ingen øvrige merknader til høringen.

Med hilsen

Øivind Strømme
Direktør
Regionavdelingen

Torhild Henriksen